

„Chris Morphew este un Tim Keller pentru adolescenți. În seria ÎNTREBĂRI MARI, el abordează cu înțelepciune și claritate câteva dintre întrebările dificile ale zilelor noastre, făcând mereu apel la Scriptură, dar păstrând în același timp doza potrivită de voie bună, pentru a le menține tinerilor interesul. Abia aștept să pun aceste cărți în mâinile celor trei copii ai mei.”

CHAMP THORNTON, pastor, autor al cărților
The Radical Book for Kids și
Why Do We Say Good Night?

„Chris își petrece zilele în jurul tinerilor, și se poate observa acest lucru – scrisul său este ușor de înțeles, biblic și plin de povești.”

ED DREW, director al organizației Faith in Kids

„Cele mai mari întrebări pregătesc inimile noastre să audă cele mai mari răspunsuri ale lui Dumnezeu. Luați cărțile din seria ÎNTREBĂRI MARI, scrise de Chris Morphew, și găsiți răspunsurile-cheie ale Evangheliei la întrebările sincere ale copilului dumneavoastră despre Dumnezeu și planul Său de mântuire.”

BARBARA REAOCH, autoarea cărților
A Jesus Easter și *A Jesus Christmas*

„Ce minunată serie de cărți – cu adevărat! Sunt convins că stilul prietenos al lui Chris Morphew, explicațiile clare, ilustrațiile relevante și pățaniile

personale vor captiva, informa și pregăti preadolescenții pe măsură ce abordează unele dintre marile întrebări pe care ei și colegii lor le vor pune.”

TAMAR POLLARD, director al Departamentului
pentru familie, copii și tineret din
Biserica Grace Community, Bedford

„Când citești o carte scrisă de Chris Morpew este ca și cum ai sta lângă un prieten, cu o Biblie deschisă între voi, punând toate întrebările dificile care îți stau pe inimă și primind răspunsuri substanțiale, directe și sincere care se potrivesc cu Cuvântul lui Dumnezeu – răspunsuri care te aduc la lumina, speranța și adevărul lui Isus. Îmi plac astfel de prieteni!”

COLIN BUCHANAN, cântăreț și compozitor

CHRIS MORPHEW

**CUM POT
ȘTI
SIGUR**

ce este
BINE
și ce este
RĂU?

Traducere de Lavinia Filipaș

Copyright © Chris Morphey 2023

Cartea a fost publicată în limba engleză cu titlul *How Can I Be Sure What's Right and Wrong?*, la The Good Book Company.

Toate drepturile rezervate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Acolo unde nu este specificată altă versiune a traducerii Bibliei, citatele biblice sunt luate din Biblia traducerea Dumitru Cornilescu.

Alte versiuni folosite:

NTIT – Noul Testament pe înțelesul tuturor

NTLR – Noua traducere în limba română

NTM – Noua traducere modernă

Cum pot ști sigur ce este bine și ce este rău?

de Chris Morphey

Copyright © 2024 Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel.: 0359 800 333; 0728 874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MORPHEW, CHRIS

Cum pot ști sigur ce este bine și ce este rău? / Chris Morphey ; trad. de Lavinia Filipaș. - Oradea : Casa Cărții, 2024

ISBN 978-606-732-260-6

I. Filipaș, Lavinia (trad.)

2

Traducerea: Lavinia Filipaș

Editarea: Mirela Ștefan

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Tipărită în Polonia.

Pentru Cathy Tucker,
mulțumesc pentru tot!

Seria ÎNTREBĂRI MARI cuprinde cărți adresate adolescenților și tinerilor și răspunde întrebărilor despre Dumnezeu, despre importanța vieții, despre rolul nostru pe acest pământ și despre viața veșnică, într-o manieră atrăgătoare, într-un limbaj accesibil și în același timp înrădăcinat în Scriptură.

Cărțile sunt menite să îi ajute pe tineri să priceapă cine sunt ei și cine este Dumnezeu, să le stârnească dorința de a cunoaște mai multe despre raportul dintre Dumnezeu și oameni și să le încurajeze credința și încrederea în El.

Aceste cărți de apologetică sunt minunate pentru adolescenții sau tinerii care nu au crescut în biserică și sunt la fel de potrivite pentru cei credincioși, care doresc să învețe cum să-și apere crezul creștin.

Cuprins

1. Putem cu adevărat să știm ce este corect sau greșit? 9
  2. Nu pot eu singur să decid ce este corect și ce este greșit? 19
  3. Nu putem decide toți laolaltă ce e corect și greșit? 27
  4. Cum putem descoperi ce este corect și ce este greșit? 35
  5. Cum ar trebui să arate viața unui om? 43
  6. Este posibil să fim cu adevărat buni? 55
  7. Cum pot lua decizii bune în lumea reală? 67
  8. Ce ar trebui să fac atunci când prietenii mei nu sunt de acord cu mine? 75
  9. Ce să fac când nu sunt de acord cu un alt urmaș al lui Isus? 87
  10. Cum să punem în practică perspectiva lui Dumnezeu cu privire la bine și rău? 95
- Referințe 99
- Mulțumiri 103

Capitolul 1

Putem cu adevărat să știm ce este corect sau greșit?

— **D**a, înțeleg ce spui, a zis prietenul meu ridicând din umeri și dându-se la o parte când chelnerul veni să ne reumple paharele de apă. Doar că nu înțeleg de ce trebuie să Îl aduci pe Dumnezeu în discuție.

Mi-am umplut furculița de paste și le-am înfundat în gură, pentru a-mi oferi câteva clipe de gândire, întrebându-mă cum am ajuns aici. Cu cinci minute în urmă, aveam o conversație normală despre planurile noastre pentru vacanța de vară, iar acum, brusc, vorbeam despre sensul vieții – despre ce înseamnă să fii o persoană bună.

— Ei bine, am spus, înghițind în cele din urmă, cred că, pentru mine, modul în care aflu chiar și ce înseamnă că ceva este corect sau greșit este să mă uit la Isus.

— Și acest lucru e minunat dacă funcționează pentru tine, a spus prietenul meu, dar știi că eu nu

cred în toate chestiile astea. Și totuși mă consideri o persoană bună, nu?

— Ei bine, evident că nu cred că urmându-L pe Isus înseamnă că sunt o persoană mai bună decât tine, am spus eu. Dar tocmai asta e ideea: dacă nu există niciun Dumnezeu, dacă suntem aici doar din întâmplare, atunci cine decide ce înseamnă a fi o persoană bună?

— Nu decidem *noi* asta? a întrebat prietenul meu. Oricum, nu e chiar atât de complicat, nu-i așa? Ia gândește-te. S-a apropiat de mine, gesticulând cu furculița. Să zicem că mâine ai afla că Dumnezeu nu există.

— Cum s-ar putea întâmpla una ca asta, mai exact?

— Habar nu am. Să zicem că cineva descoperă mormântul lui Isus și se dovedește că oasele Lui sunt încă acolo. Sau într-un alt fel. Ideea este că devii convins că nu există Dumnezeu. Ar afecta asta cu adevărat modul în care trăiești?

— Bineînțeles că da! am răspuns eu.

— *Sigur?* Ai înceta să-i iubești pe oamenii din jurul tău? Ai ieși afară și ai începe să ucizi și să furi, doar pentru că nu ar mai fi niciun Dumnezeu să-ți spună că nu ar trebui?

— Ei bine, pentru binele tău, sper că nu, dar ...

— Exact, a continuat el, gesticulând cu furculița spre mine. Eu zic că poți să ai propriile tale credințe,

dacă așa vrei, dar eu nu am nevoie de Dumnezeu să-mi spună ce e corect sau greșit, și nici tu nu ai nevoie. Mi se pare că amândoi am rezolvat deja problema asta. Adică, în esență, nu e vorba de bunul simț elementar?

Titlul acestei cărți este *Cum pot ști sigur ce este bine și ce este rău?*. Găsirea răspunsului contează pentru că majoritatea dintre noi vor să fie, în general, oameni buni, care iau decizii bune și vrem să trăim într-o lume cu alți oameni buni, care iau și ei decizii bune.

Aș putea spune multe despre acea conversație cu prietenul meu, dar v-am spus această întâmplare pentru că eu cred că ilustrează felul în care majoritatea oamenilor din cultura noastră înțeleg moralitatea – ceea ce este corect sau greșit.

Sigur, avem toți credințe diferite despre lume, diferite moduri de a înțelege ce este corect, dar nu se reduc în mare parte la același lucru?

Fii amabil, în loc să fii grosolan.

Fii onest, în loc să fii necinstit.

Fă tot ce poți pentru a face lumea un loc mai bun.

Tratează-i pe ceilalți oameni așa cum ți-ai dori să te trateze și ei pe tine.

Am putea să nu fim de acord în unele detalii, dar când e să reducem lucrurile la esență, nu este morala de bază destul de simplă? Nu *știm* cu toții într-un fel ce este corect și ce este greșit?

La o primă privire, toate acestea sună destul de rezonabile. Ce este corect sau ce este greșit pare să fie cât se poate de evident, cel puțin în teorie. Dar nu trebuie să căutăm prea mult și lucrurile devin deja mult mai complicate.

Gândește-te la asta: Dacă acțiunile corecte și cele greșite sunt într-adevăr atât de evidente, atunci de ce politicienii continuă să se certe cu privire la cea mai bună modalitate de a conduce țara? De ce oamenii își petrec atât de mult timp dezbătând lucruri cu străinii pe internet? De ce sunt atâtea familii și prietenii distruse de drame și dezacorduri?

Dacă moralitatea este atât de simplă, atunci de ce toată această luptă?

Ei bine, există probabil o mulțime de motive. Dar cred că cel puțin parte din răspuns este că, sigur, s-ar putea să fie suficient de simplu să fim de acord

cu câteva *idei* de bază despre moralitate – dar imediat ce începi să încerci să pui în practică acele idei în lumea reală, acordul începe să se destrame.

Să înțelegem *că* ar trebui să fim amabili cu ceilalți este partea ușoară.

Să înțelegem *cum* ar trebui să fim amabili cu ceilalți este mult mai dificil.

Să zicem că ai un prieten care începe să facă niște alegeri cu care *cu adevărat* nu ești de acord, alegeri de care ești convins că îi vor aduce multă durere și necazuri.

Care este cel mai bun lucru pe care îl poți face?

Ar trebui să stai la distanță și să îi respecti libertatea de a trăi după cum dorește? Sau ar trebui să încerci să vorbești cu el despre asta? Ar trebui să încerci să-l convingi că ideile *tale* despre ce este corect și ce este greșit în această situație sunt mai bune și mai clare decât ideile *lui*?

Și dacă decizi să îi vorbești, ce se întâmplă dacă nu te ascultă? Este un gest de mai mare iubire să onorezi și să accepți alegerea lui sau să intervii și să încerci să schimbi situația?